

Til
Klima- og miljødepartementet
postmottak@kld.dep.no

Høringsuttalelse Hafslund ASA - Forslag til forbud mot bruk av mineralolje (fossil olje) til oppvarming av bygninger fra 2020

Vi viser til høringsnotat fra KLD fra 7. oktober 2016, samt tilhørende konsekvensutredning utarbeidet av Miljødirektoratet. Hafslund ASA sender herved en felles høringsuttalelse for Hafslund-konsernet (heretter kalt Hafslund). De mest berørte selskapene i konsernet er Hafslund Varme og Hafslund Nett.

Vi har valgt å dele vårt svar inn i to deler; en som behandler forbudet i husholdninger og yrkesbygg, og en som behandler et mulig forbud i fjernvarmesektoren.

Forbud mot bruk av fossil olje i husholdninger og øvrige bygg

Hafslund er grunnleggende positive til et forbud mot bruk av fossil fyringsolje i bygg, både som grunnlast og spisslast. Tiltaket vil både være i tråd med klimaforliket fra 2012, og et godt bidrag til at Norge kan nå internasjonale forpliktelser. Tiltaket vil også innebære betydelig redusert lokal forurensning i Oslo.

På grunn av det store antallet berørte bygg det her dreier seg om, ikke minst husholdninger, er det særdeles viktig at man i god tid informerer tydelig og godt, samt at man også bevarer og helst utvider støtteordninger for konvertering. Konkret bistand og rådgiving til bl.a. eldre mennesker med egen bolig er et eksempel på et nødvendig tiltak.

Hafslund vil være en svært sentral aktør for at et slikt forbud blir realisert, primært på to måter:

1. Fjernvarme vil i Oslo relativt enkelt kunne erstatte fossil olje i en del borettslag og andre større bygg, gitt at disse ligger i rimelig nærhet til eksisterende og planlagt infrastruktur og konsesjonsområde. Hafslund antar at ca. 50 % av den fossile fyringsoljen i Oslo vil kunne erstattes av fjernvarme. Hafslund er allerede godt i gang med et aktivt salgsarbeid overfor kunder med oljefyring i de aktuelle områdene av byen.
2. I eneboliger og andre bygg, der fjernvarme ikke er noe alternativ, må fossil olje erstattes av andre energiløsninger, herunder elektrisk baserte løsninger som for eksempel varmpumper. I enkelte områder vil dette medføre økt utbygging og forsterkning av det kundenære distribusjonsnettet for kraft, spesielt ved et forbud mot fossil spisslast i yrkesbygg. Hafslund Nett vil kunne løse dette på en god måte. De nødvendige tilpasningene i det kundenære nettet tar naturlig nok noe tid, og det er

Vår saksbehandler
jib
e-post: jon.iver.bakken@hafslund.no

Vår dato
2017-10-01
Deres dato

Vår referanse
/
Deres referanse
16/1760

derfor viktig at konverteringen kommer i gang tidlig, slik at ikke alle konverteringer kommer tett inntil fristen.

Vedrørende det siste punktet så vil det økte effektbehovet i nettet, som følge av et forbud, delvis motvirkes av stadig skjerpede krav i bygningsforskriftene. Energi- og effektbehovet til oppvarmingsformål vil derfor reduseres over tid i forhold til dagens nivå, og dermed også behovet for forsterkninger i det kundenære nettet.

Hafslund vil påpeke at flere større bygg i dag baseres sitt varmebehov på utkoblbare el-kjeler (uprioritert kraft). Disse kundene har i stor grad fossil olje som back-up ved en utkobling. Vi støtter derfor forslaget i § 7 om å ha unntak for slike kjeler ved driftsforstyrrelser i kraftsystemet, altså som ren beredskap ved tvungen utkobling. En eventuell overgang til prioritert kraft for slike kjeler i eksisterende bygg vil medføre større investeringer i det kundenære strømmettet, og et mindre fleksibelt kraftsystem. Klimaeffekten vil dessuten være begrenset, ettersom dette er kjeler som svært sjelden vil bli brukt. Dersom slike kunder går over til fjernvarme vil det også kunne bidra til å frigjøre noe kapasitet i strømmettet.

Forbud mot fossil fyringsolje i fjernvarmesektoren

KLD har bedt om høringsinnspill på en eventuell utvidelse av forbudet til også å gjelde fjernvarmesektoren. Bruk av fossil fyringsolje er i dag allerede på et svært lavt nivå; 1,1 % på landsbasis og 0,7 % for Hafslunds del i 2015, som også inkluderer beredskapsmessig bruk ved uforutsette hendelser. Klimagassutslippene er tilsvarende små. Årsaken til dette er ganske enkelt at bransjen selv ønsker, og kundene forventer, at fjernvarmen skal være et fornybart og dermed konkurransedyktig alternativ. Bruken av fyringsolje styres derfor i stor og økende grad av markedet selv, og ergo er behovet for et nasjonalt forbud i praksis lite.

Alternative energikilder for spisslast og beredskap

I dagens situasjon er det utkoblbare el-kjeler, bioolje, biodiesel og noe naturgass (0,5 % i 2015) som i praksis utgjør spisslasten i Hafslunds system. Biogass vil dessuten bli testet ut denne fyringssesongen. Markedene for bioolje, biodiesel og biogass, samt tilhørende logistikk, er imidlertid relativt svake og trenger betydelig utvikling for å utgjøre fullgode og trygge alternativer, ikke minst under langvarige kuldeperioder der behovet plutselig er stort. På dette området trengs det ytterligere virkemidler.

Fjernvarmevirksomheten er underlagt beredskapsforskriften. Typiske beredskapssituasjoner kan være utfall av en eller flere energiproduksjonseenheter/energibærere, tvungen utkobling av el-kjeler, større lekkasjer og dermed seksjonering av fjernvarmenettet og/eller fare for at samfunnskritiske kunder, som sykehus, sykehjem e.l. ikke får tilført energi. Fjernvarmenettet er også viktig for forsyningssikkerheten i energisystemet totalt sett, og spesielt i de store byene der fjernvarmen i dag står for en betydelig andel av det totale energi- og effektbehovet. Uten fjernvarme ville sårbarheten i energisystemet vært større, ikke minst ved kritiske hendelser i kraftnettet.

Etttersom markedene for bioolje, biodiesel og biogass fortsatt er umodne, og det kan være betydelige utfordringer med å få tak i tilstrekkelige mengder av dette på kort tid i perioder med kaldt vær, der etterspørselen etter flytende drivstoff også er høy, er fossil fyringsolje fortsatt det mest robuste elementet for vår lovpålagte beredskap og leveringsevne. Fossil fyringsolje utgjør derfor fortsatt en helt nødvendig

Vår saksbehandler
jib
e-post: jon.iver.bakken@hafslund.no

Vår dato
2017-10-01
Deres dato

Vår referanse
/
Deres referanse
16/1760

reservekapasitet i energiforsyningen. Vi ber departementet ta spesielt hensyn til dette hvis det blir aktuelt med en egen høring vedrørende forbud mot bruk av mineralolje for fjernvarmebransjen.

Et absolutt forbud vil gi uforholdsmessige høye kostnader i energisystemet

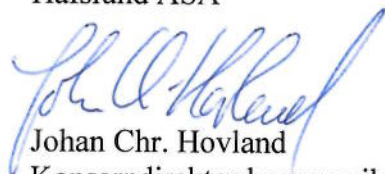
Det er viktig å påpeke at et absolutt forbud mot bruk av fossil olje i fjernvarmebransjen ville medført at utkoblbare elektrokjeler og varmepumper måtte overføres til prioriterte avtaler. Dette ville medføre betydelige investeringer i strømmettet, økt kostnad for fjernvarmeforsyningen, og en mindre fleksibel energiforsyning totalt sett. De samfunnsmessige konsekvensene og kostnadene av et slikt forbud som klimatiltak synes å være store, ikke minst sett i lys av de svært beskjedne utslippsreduksjoner et slikt alternativ ville gitt.

Oppsummering – mulig forbud i fjernvarmesektoren

Hafslund fraråder et absolutt forbud mot bruk av fossil fyringsolje i fjernvarmesektoren, både av beredskapsmessige hensyn, samt for den totale fleksibiliteten i energisystemet som helhet. Fossil fyringsolje må derfor fortsatt være et lovlig brensel ved uforutsette hendelser, omtalt bl.a. i § 7.

Hvis dere ønsker ytterligere informasjon eller har spørsmål, ta gjerne kontakt med Jon Iver Bakken (jon.iver.bakken@hafslund.no)

Med hilsen
Hafslund ASA

Johan Chr. Hovland
Konserndirektør kommunikasjon
og samfunnskontakt